

วิชา คณิตศาสตร์

ม.ต้น ตอนที่ 9

เรื่อง กราฟ

โดย พี่ออย รัชฎาภรณ์ โชติอัมมฤตม์ พี่ม.มหิตลวิทย์

สามารถรับชม **รายการสอนศาสตร์** ได้ทาง
ทรูปลูกปัญญา True Visions ช่อง 9 และ PSI ช่อง 334
www.trueplookpanya.com/tv facebook.com/sonsart

true
ปลูกปัญญา

פרח

กราฟเส้นตรง

สมการที่อยู่ในรูป $Ax + By + C = 0$ เมื่อ A, B, C เป็นค่าคงตัวที่ A และ B ไม่เป็นศูนย์พร้อมกัน เรียกสมการนี้ว่า **สมการเชิงเส้น** และสมการเชิงเส้นทุกสมการจะมีกราฟเป็นเส้นตรง

จากรูปสมการ
เปลี่ยนรูปจะได้

$$Ax + By + C = 0$$

$$By = -Ax - C$$

$$y = -\frac{Ax}{B} - \frac{C}{B}$$

ให้ $-\frac{A}{B} = m$, $-\frac{C}{B} = c$ จะได้ว่า

$$y = mX + c$$

ซึ่งรูปสมการ $y = mx + c$ นี้เราเรียกว่ารูปมาตรฐานของ
สมการเชิงเส้น ซึ่งรูบนี้บอกถึงลักษณะของกราฟได้ดังนี้

ถ้า	$m > 0$	กราฟจะทำมุมแหลมกับแกน	x
ถ้า	$m < 0$	กราฟจะทำมุมป้านกับแกน	x
ถ้า	$m = 0$	กราฟจะขนานกับแกน	x

เราจะเรียก m ว่า ความชันของเส้นตรง

ถ้าเส้นตรงสองเส้นมีความชันเท่ากัน เส้นตรงสองเส้นจะขนานกันหรือซ้อนทับกัน

ถ้าความชันของเส้นตรงสองเส้นคูณกันได้ -1 เส้นตรงสองเส้นนั้นจะตั้งฉากกัน

ข้อสังเกต 1) กราฟจะตัดแกน y ที่จุด $x = 0$ เสมอ

2) กราฟจะตัดแกน x ที่จุด $y = 0$ เสมอ

ตัวอย่างที่ 1 กราฟของสมการ $3y - 2x - 6 = 0$ ตัดแกน
x และแกน y ที่จุดใด

ตัวอย่างที่ 2 กราฟของสมการ $3x - 2y = 8$ กับ $4x + 6y = 3$
มีลักษณะเป็นอย่างไร

ก. ขนานกัน

ค. ตั้งฉากกัน

ข. เป็นเส้นตรงเดียวกัน

ง. ตัดกันแต่ไม่ตั้งฉาก

จงหาจุดตัดแกน x และแกน y ของกราฟของสมการต่อไปนี้

$$y - 6x = 18$$

จงหาจุดตัดแกน x และแกน y ของกราฟของสมการต่อไปนี้

$$3x + y = 9$$

จงหาจุดตัดแกน x และแกน y ของกราฟของสมการต่อไปนี้

$$4x - 3y = 12$$

จงหาจุดตัดแกน x และแกน y ของกราฟของสมการต่อไปนี้

$$\frac{x}{2} - \frac{y}{3} = 1$$

การหาสมการเชิงเส้น เมื่อกำหนดจุด 2 จุดบนกราฟให้

เมื่อกำหนดจุด 2 จุดใดๆ มาให้และต้องการทราบว่าสมการของกราฟที่ผ่านจุดทั้งสองจุดนั้น คือสมการใด ให้ใช้วิธีแทนค่า (x , y) ลงบนสมการ $y = ax + b$ ทั้งสองจุด แล้วจะได้สมการ 2 สมการที่ติดค่า a , b จากนั้นใช้วิธีแก้ระบบสมการหาค่า a , b ออกมาแทนค่าในสมการ $y = ax + b$ ก็จะได้สมการที่ต้องการ

จงหาสมการของกราฟที่ผ่านจุด $(-1,-1)$ และ $(-3,5)$

จงหาสมการของกราฟที่ผ่านจุด $(5,0)$ และ $(2,-2)$

การตรวจสอบว่าจุดที่กำหนดให้อยู่บนกราฟของสมการที่กำหนดหรือไม่

การตรวจสอบว่าจุดที่กำหนดอยู่บนเส้นตรงของสมการที่กำหนดหรือไม่ สามารถทำได้โดยใช้หลักการที่ว่า ถ้าจุด (a, b) ใดๆ อยู่บนเส้นตรง L เมื่อ แทน x ด้วย a และ y ด้วย b แล้ว จะทำให้สมการเป็นจริง

จงตรวจสอบดูว่า จุด $(-3, 0)$ และ $(1, 3)$ อยู่บนกราฟเส้นตรงของ
สมการ $x + 2y = 7$ หรือไม่

จงหาค่า k ที่ทำให้คู่อันดับ $(-3, 2)$ เป็นจุดบนกราฟของสมการ
 $ky - 10x + 5 = 0$

แบบฝึกหัด

1. ข้อใดไม่ใช่กราฟเส้นตรง

1) $2x - 5 = 4y$

2) $2x + 3y = 1$

3) $y(2x + 1) = 6$

4) $2x = 3y$

แบบฝึกหัด

2. กราฟข้อใดไม่ใช่กราฟเส้นตรง

1) $3x - 1 = 4$

2) $1 + x^2 = y$

3) $5y + 2 = 0$

4) $2x - y = 7$

แบบฝึกหัด

3. ข้อใดไม่ใช่กราฟเส้นตรง

1) $3(xy + 1) = 0$

2) $xy = 5x$

3) $6x + 7y = 5$

4) $y + 6x - 1$

แบบฝึกหัด

4. ข้อใดไม่ใช่เส้นตรง

1) $2x = 3$

2) $5x + 3y = 0$

3) $2xy = 6$

4) $y - 5 = 0$

แบบฝึกหัด

5. $y = 6x + 1$ ตัดแกน x ที่จุดใด

1) $(0, 1)$

2) $(-1/6, 0)$

3) $(6, 0)$

4) $(-1, 0)$

แบบฝึกหัด

6. เส้นตรงข้อใดตัดแกน X ที่จุด $(-2, 0)$

1) $2x + 5y + 10 = 0$

2) $5x + 5y + 10 = 0$

3) $5x - 2y + 10 = 0$

4) $2x - 5y - 10 = 0$

แบบฝึกหัด

7. ข้อใดเป็นจุดบนเส้นตรง $2x - 3y = 1$

1) (1, -3)

2) (-1, -5)

3) (2, 1)

4) (-2, 5)

แบบฝึกหัด

8. ข้อใดไม่ใช่จุดบน $2x - 5y - 1 = 0$

1) (8, 3)

2) (-7, -3)

3) (-2, -1)

4) (1, -5)

แบบฝึกหัด

9. จุด $(-1, 2)$ อยู่บนเส้นตรงข้อใด

1) $3x - y + 5 = 0$

2) $3x + y - 5 = 0$

3) $2x - y + 4 = 0$

4) $2x + y - 4 = 0$

แบบฝึกหัด

10. เส้นตรงข้อใดขนานกับเส้นตรง $7x - 3y = 5$

1) $3y = 3 - 7x$

2) $5y = 2 - 6x$

3) $3y = 7x + 1$

4) $5y = 6x - 1$

แบบฝึกหัด

11. เส้นตรงใดขนานกับแกน X

1) $5x - 1 = 7$

2) $6y + 5 = 1$

3) $2x - 3y = 2$

4) $5x + y = -7$

แบบฝึกหัด

12. เส้นตรงใดขนานกับแกน Y

1) $2x + 5 = -2$

2) $7y - 1 = 4$

3) $3x - 2y = -3$

4) $6x - y = 4$

แบบฝึกหัด

13. ถ้า $2x - 3y = 1$ เป็นเส้นตรงแล้วจะได้ข้อใดไม่ถูกต้อง

1) ตัดแกน X ที่จุด $(1/2, 0)$

2) ตัดแกน Y ที่จุด $(0, 1/2)$

3) ทำมุมแหลมกับแกน X วัตถุแบบทวนเข็มนาฬิกา

4) ผ่านจุด $(2, 1)$

แบบฝึกหัด

14. ถ้าเส้นตรง $ax - y + 2 = 0$ ผ่านจุด $(2, 8)$ แล้ว a ตรงกับข้อใด

1) 3

2) -3

3) 4

4) -4

แบบฝึกหัด

15. เส้นตรง X ที่จุด $(-2, 0)$ และตัดแกน Y ที่จุด $(0, 4)$ คือเส้นตรงใด

1) $2x - y + 4 = 0$

2) $4x + y + 4 = 0$

3) $2x + y - 4 = 0$

4) $2x - y - 4 = 0$

แบบฝึกหัด

16. เส้นตรงข้อใดตัดแกน Y จุดเดียวกับเส้นตรง $x - 2y + 4 = 0$

1) $x - 2y - 2 = 0$

2) $x - y + 2 = 0$

3) $2x - y - 1 = 0$

4) $x - 2 - 2y = 0$

แบบฝึกหัด

17. เส้นตรง $x - 2 = 0$ ตัดกับเส้นตรง $y + 2 = 0$ ที่จุดใด

- 1) (0, 0)
- 2) (1,-1)
- 3) (-2, 2)
- 4) (2, -2)

แบบฝึกหัด

18. ถ้า $10x - 20y = 45$ และ $2x + 3y + 5 = 0$ จะได้ค่าของ $2x + y$ ตรงกับข้อใด

1) -1

2) 1

3) 0

4) 3

แบบฝึกหัด

19. ระบบสมการในข้อใดมีคำตอบมากมายไม่จำกัด

1) $x + 3y = 4$ และ $26 - 6y = 7$

2) $2x - y = 0$ และ $x - 2y = 0$

3) $x - y = 7$ และ $2x + 2y = 5$

4) $3x - 2y = 1$ และ $9x - 6y = 3$

แบบฝึกหัด

20. เส้นตรงคู่ใดเป็นเส้นตรงเดียวกัน

1) $3x + 4y = 8$ และ $3x - 4y = 8$

2) $2x + y = 5$ และ $-2x - y = -5$

3) $3x + 2y = 1$ และ $2x - 3y = -8$

4) $x - 2y = 7$ และ $2x - 4y = 5$

www.trueplookpanya.com